

FOLKLIG FARTFEST

Det har varit tätt mellan flottilj-jubileerna denna sommar. Först fyllde F9 25 år (se föregående nr av FV-Nytt). Därefter var det F4:s tur — hela 40 år. Och som tredje jubilar inom loppet av 36 dagar följde så F21 — också med 25 år.

• Dessa jubileer, som celebrerades med brett anlagda flygdagar, hade mycket gemensamt. Det mest glädjande var dock utan tvekan det allt igenom succéartade mottagande som kommit respektive flottiljer till del. Den friska satsningen med

F 21

regi — har lockat folk och förvisso sått guldskorn båd' här och var. Eller för att citera en dagstidning: — Styrkedemonstrationer kan göras på många sätt och en väl genomförd flygdag med "open house" hör avgjort till det angänämaste.

• Den 12 juni läts grindarna upp till F21:s vackra flottiljområde och kl 13.30 hade ca 10.000 församlat sig i det gasande solskenet kring Kallax-flygplatsen i spänd men avstressad förväntan på att ridån skulle gå upp för de "stora gossarnas show".

Sedan flottiljchefen, överste Jan Oterdahl, hälsat alla välkomna och i sitt tal särskilt betonat den stimulerande samhörighetskänslan och den goda kontakten med bygd och befolkning, small bokstavligt talat startskottet. Enligt känt manér genom en "bang" mot fältet på ca 10.000 m höjd.

Efter en kavalkad av F21:s olika flygplantyper, avancerad "luftdans" av en rote J32B samt visning av transport- och räddningstjänst av Hkp 3 och 4 (en uppvisning som inte bara följdes av den sollapande publiken utan med lika stort intresse av ett antal småfåglar, vilka minsann också själva behärskade konsten att på låg höjd hovra över fältet), växlades scenen och skolflygplan från Ljungbyhed tog plats och sats. Framför allt minns man vapnets senaste tillskott, Sk 60, som bla utförde en roll med utfällda landställ — ett konststycke som endast ett fåtal jaktplan lär klara av...

Före de avslutande visningarna i avancerad flygning av en enskild J32B, en rote J29B och en grupp J35:or företogs fallskärms hopp av fallskärmsjägare från FJS i Karlsborg.

F21 - 25 år

Då vindstyrkan visade sig vara den högsta tillåtna (7 m/sek), blev åttaman-nagruppens hopp från DC-3:an på 600 m höjd ganska vansklig för en del hoppare. Sälunda drev tvenne hoppare in bland publiken — en av dem dunsade to m i bakluckan på en privatbil (dock utan att skada sig) och de övriga som planerligt hamnade på fältet hade ett fasligt sjå att fånga in sina kalotter medan de rutschade utmed fältet.

Lika stor otur hade löjtnant Rolf Käck, som från ca 3500 m höjd föll fritt med en rökfackla fastsatt på kroppen — med en hastighet av närmare 300 km/tim — ned till 600 m och först därefter utlöste sin fallskärm. På den återstående sträckan ned tog dock vinden honom och han sågs sakta försvinna bak' gran och tall i banans förlängning.

• Nå, hur upplevde mamnor, pappor och barn denna dag? De trivdes utan tvekan gott. Mycket gott. Värmen och solen fick många att behagfullt sträcka ut sig på gräset och ta fram medhavd förning. Från denna mer eller mindre horisontella ställning varvade man kaffe och dopp med förtjusta utrop över alla rollar, loopingar, liggande åttor, franska liljor etc, etc.

Dessutom fanns tillfälle för besökarna att fritt flanera på flottiljområdet, att bese flygvapnets vandringsutställning i en av hangarerna, att provsitta flygplan och mycket, mycket annat.

• Arrangörerna skall verkligen ha all heder av sitt arbete, som gjorde jubileet till en sådan fartfylld och fräsig folkfest. ■

POPULÄRA FRÖSÖN

Tidningarna i Östersund annonserade för drygt en månad sedan om en tjänst

F 4

som förrådsman vid F4:s intendenturförråd. Inte mindre än 77 personer anmälde sitt intresse

för tjänsten. Huvuddelen var skogsarbetare men även många byggnadsarbetare ville byta till sig anställningstrygghet (en fast, pensionsberättigad anställning) på en varm arbetsplats. Längtan till hembygden lockade också många utvandrare. ■

ETT JET-JAMTAMOT

Det verkligt STORA flottiljubilee firades i dagarna tre, den 4, 5 och 6 juni på F4. Det blev ett enda jättelikt "jamtamot" med ca 30.000 ögonpar stirrande mot himlen på attraktionsdagen nr 1, söndagen den 5.

Relativt tursamt väder gynnade dagarna — fast Frösö-kallt. Tunnor, Hunters, Lansar och Drakar, avancerade enskilt och i förband så det stod härliga till. Och alla jippon därtill: fältflygaren

foto: carl-åke bergman

som sprang "dött lopp" mot en Sk 16, J29 och J35. Han skubbade för glatta livet och fick löpträning för femkampen på tjänstetid. Så var det fallskärmsjägarna förstås, de balda gossar som hoppar med sådan precision att man kan landa mitt framför publiken och genast göra honnör! Vilket faktiskt hände.

Vid en solenn ceremoni framför kanslihuset söndagen den 5 juni planterades en liten lönnplanta till åminnelse av Dagen. Överste ceremonimästare var F4:s första

chef, nu 80-årige översten Gösta von Porat.

Fanborgen med drygt 30-talet flaggor bildade en värdig ram då chefen för flygvapnet, generallöjtnant Lage Thunberg, högtidstalade.

— Symbolen för vår samhörighet med det förflutna och framtiden är vår svenska flagga. Måtte den därför även framdeles behålla sin kraft som landets och sammanhållningens symbol. ■

OLA

EXAMENS DAGS

Årets officersexamen vid Flygkadettskolan i Uppsala (F20) ägde rum onsdagen den 29 juni. Kullen, som bestod av 34 fänrikar, stod uppställd på gräsmattan mellan flygelbyggnaderna tillsammans med en handfull av de lika nyutnämnda 16 reservfänrikarna och 9 reservintendenterna. Flygvapenchefen, generallöjtnant Lage Thunberg, delade ut de med röda sidenband försedda betygen, assisterad i den hårda blåsten från Uppsalaslätten av chefen för F20, överste Bruse, samt kadetternas kurschef under det gångna året, kapten Jönsson.

Dagen hade börjat med en kort andakt i Gamla Uppsala kyrka. Sedan bar det

F 20

av tillbaka till F20, där CFV utnämnde de 34 kadetterna till fänrikar

och delade ut deras betyg. Flera av de anhöriga förvånades säkert över hur snabbt men ändå så värdigt ceremonin förlöpte. Här var det verkligen inte fråga om militär pomp och ståt i övermått. Men så erfordrades inte heller för att mana fram de rätta känslorna av dagens betydelse.

foto: nils andersson

F v: Kurstvåan TOMMY NILSSON, kursettan GÖSTA SJÖSTRÖM och kurs-trean SWEN PERSSON.

Speciel! uppmärksamhet visades årets kurssetta Gösta Sjöström från Moliden, som också lade beslag på idrottsskölden. Nummer två blev Tommy Nilsson från Upplands Väsby, som redan vid början på kadettskolan var fänrik — men då som reservare. Som trea placerade sig Swen Persson från Annelöv.

Lunchen på F16:s officersmäss blev sista punkten på programmet. Därefter

var det dags att packa ned de nyinköpta fänriksuniformerna (ekiperingsbidragen hade snabbt förvandlats till vanliga kvitton), fylla papperskorgarna med gamla slitna anteckningar (en gemen fråga: lär man för skolan eller för livet...?) och bege sig iväg till respektive arbetsplatser, vars flottiljchefer fänrikarna sökt stifta bekantskap med under lunchen. ■

KURSSLUT

Avslutning på sommarens reservofficerskurs vid Flygkadettskolan, F20, ägde rum den 30 augusti. Avslutningen skedde i form av inspektion av chefen för flygstaben, generalmajor *Gösta Odqvist*.

Vid kursen, som pågått i drygt sju vec-

kor, har eleverna utgjorts av markkadetter på stridslednings- och luftbevakningslinjen, ingenjörskadetter på marklinjen och meteorologkadetter.

Efter kursen vidtar praktisk utbildning vid flygflottiljer, luftförsvarscentraler och centrala flygverkstäder. Meteorologerna fortsätter dock sina studier vid

SMHI (Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut).

Utnämning till fänriks tjänsteklass sker för mark- och meteorologkadetterna nästa sommar samtidigt med deras kamrater på aktiv stat. Ingenjörerna blir flygunderingenjörer med löjtnants grad efter avlagd civilingenjörsexamen vid tekniska högskolan. ■

SH

LOTTAINVASION

Onsdagen den 8 juni invaderade 400 lottor från Gävleborgs och Dalarnas lottaförbund Söderhamn och flygflottiljen. Dagen till ära badade den vackra nejden i strålände sol och försommargrön-ska.

Efter korum i Ulrika Eleonora kyrka ställdes färden till Rustkammaren, söderhamnslottornas högberg. Där hälsningstalade Söderhamns lottakårechef fru *Agda Bäckman* och hon visste berätta om Söderhamn och dess omnejd. Därefter inbjöds alla till frukost.

En rundtur i staden avslutades med färd ut till flottiljen. Med arméns musikkår från Falun och fanvakt i spetsen

marscherade lottorna taktfast till en hangarplatta, där flottiljchefen över-

ste *Lampell* tog emot och hälsade lottorna hjärtligt välkomna. Rikslottchefen *Louise Ulfhjelm* talade därefter och förklarade sig storligen imponerad av den stora uppslutningen kring lottdagen samt betonade vikten av den värdefulla kontakten mellan lottorna och respektive förband.

Efter välkomsttalen visades olika tjänstegrenar under en rundvandring på flottiljen. Vandringen avslutades i matsalen där lunch serverades.

Författaren, skådespelaren m m *Rune Lindström*, Leksand, som är krigsfrivillig fänrik vid F15 medverkade med en uppläsning av Karlfeldts dikt Tuna Ting och Dalkarlarnas brev till Gustav Wasa.

Under lunchen lottades 40 flygturer ut. De vinnande lottorna begav sig upp i luften medan de övriga besökte en utställning av flygplan, flygmateriel m m. Lottadagen avslutades med lottornas tack till CF15 och hans medhjälpare för, som de uttryckte det, en oförglömlig dag. ■

FÖRBJUDEN SAFT...

Förutsättningen var att flygplanbesättningen hade tvingats hoppa ut över hav. Detta simulerades genom att flygplanbesättningen hoppade i vattnet från en Hkp 4. Utrustningen bestod av sommarflygdräkt, flytväst och en livbåt per besättning.

Som förste man hoppade chefen för F15, överste *Sven Lampell*. Vattnet var vid övningen hela tolv grader varmt. Därefter gällde det att ta sig i land med hjälp av livbåten, och det var inte det allra lättaste i det ganska gropiga Bottenhavet vid Hornslandets norra strand. Väl uppe på land stod en mycket delikat middag och väntade — men dit var det ännu ca 17 svarförerade kilometer. Vaktposter med k-pistar försvårade vandringen på den breda vägen, så deltagarna fick snällt gå den av övningsledningen "törnbeströdda" stigen.

Vid första kontrollen erhöles torra kläder sedan man svarat på några frågor rörande skogens bär och svampar. Iden-

foto: john forsell

tifiering av stridsvagnar och fartyg måste också klaras av.

Vid andra kontrollen sattes deltagarnas kunnsighet i handgranatkastning samt fältmässiga uppträdande på prov. När det var avslarat dök saftbordet upp som en oas i öknen. Någon sade: "Härligt grabbar, övningsledningens första positiva åtgärd". Men ack, en stenhård navigatör trädde fram ur snåret och meddelade med iskall stämma: "Det blir fem min tidstillägg för varje mugg"! F15:s flygstyrka visade sig dock — endast ett fåtal muggar tömdes...

Väl framme vid målet togs tiden men först sedan "fakirredskapet" morfinampinen med dödsförakt stötts i låret och gummidockan fått "mun-mot-mun-meroden" ännu en gång.

En klaraste augustisol, en perfekt arrangerad tävling och tävlingsdeltagare med förståelse och kämpavilja gjorde att resultatet blev just så gott som man önskat av en sk säkmatsovning. ■

L R Eriksson

Enbart införd sommarflygdräkt, flytväst och gummbåt "plumsade" de olika flygplanbesättningarna ned från helikoptern i det 12-gradiga vattnet. — Det är härligt med realistiska övningar...

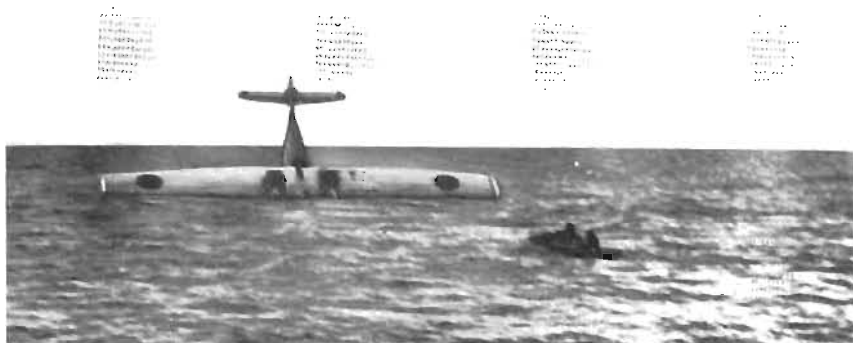
HISTORISKT ADJÖ

Den 1 augusti var det en smält historisk händelse på Malmen. Flygvapnets sista Tp 47, Catalinan, gjorde denna dag sin sista flygning och landade på F3 för att där ingå i de museala samlingarna. Det var en vemodsfylld avskedsflygning som dess chefpilot fanjunkare *Tenggren* fick göra för att överlämna den gamla trotjänaren.

Denna Catalina och två redan hädan-gångna Tp 47:or kom till Sverige år 1947 för att tillföras och effektivisera flyg-

räddningstjänsten i flygvapnet. Som be-kant ligger ett av dessa flygplan på Ös-tersjöns botten efter att ha blivit ned-skjutet av ryska MIG-jaktplan i juni 1952.

Catalinan har utfört en mängd rädd-ningsuppdrag och varit till ovärderlig nytta för såväl militär som civil rädd-ningstjänst. Den sista Catalinan är nu alltså tagen ur tjänst, men med en plats tryggad åt sig på Malmen — tills Lin-köpings stad någon gång får sin efter-längtade museibygnad. ■

SNIGLAR I KOLONN

En av de kanske märkligaste flygtrans-porter som utförts i landet skedde natten till den 29 juli, då två divisioner J 35 D bogserades den elva km långa vägen från F3 Malmslätt till SAAB:s flygfält i Lin-köping. De 14 35:orna, vilka ingick i en ca 700 m lång kolonn, förflyttades på E4 och Linköpings gator med drygt 1 km/tim.

Anledningen till detta för Draken så ovanliga förflyttningssätt mellan två flygplatser var bl a att F3:s startbana var uppbruten genom den pågående ban-utbyggnaden på Malmen. F3 var dock ingalunda helt satt ur spel, ty under be-redskapsmässiga förhållanden skulle flyg-planen ha kunnat startas från en be-gränsad del av ordinarie startbanan. Un-der fredsmässiga övningar tar man emel-tertid inga risker.

Den märkliga transporten innebar nat-URLIGTVIS också en rad ingrepp i gatu-bilden i Linköping. Man blev tvingad skära av ett flertal vägmärken och ga-tuskyltar, polisen fick dirigera om tra-fiken o s v.

Hela transporten klarades dock utan några missöden — visserligen i snigel-fart men redan nästa dag var flygplanen klara för start... av mer konventionellt slag. ■

foto: sven lindh

RÖJARTRIO

Som frivilligt uppdrag har verkmästare *Mälman* tillsammans med två medhjälpa-re åtagit sig att röja en fd bana för inskjutning av automatkanoner och kul-sprutor i flygplan. Inskjutningsbanan, som ligger inom F3:s område, byggdes år 1944 och har använts fram till slutet av 50-talet. Sista flygplanet som lämna-de sina projektiler i skjutvallen var en A 32.

Grävningen av skjutvallen utförs med en specialutrustad traktor med grävsko-pa. Förarplatsen har bl a för-stärkts med pansarplåt och en vindruta från en A 32. Åtskilliga tusen projektiler av olika kaliber har plockats fram, av vilka ett stort antal med ej detonerad bakre laddning. Risken för olyckshändelse är dock liten. Där-emot måste särskilda försiktighetsåtgär-der vidtas om den främre laddningen in-te briserat.

Innan de tre röjarna är färdiga och banan kan tas i bruk för pistolskjutning, skall de ha grävt ur och sållat 160 m² fri sand. ■

F 3

POP I UNIFORM

Under våren gjorde de värnpliktiga på F3 en dundrande succé genom att helt på eget initiativ ordna och genomföra två flottiljafstnar. Båda kvällarna kom det mellan 200 och 300 flickor (!) från Linköping med omnejd för att förljuva tiden för de 250 flygsoldaterna...

Ett eget popband har även "trum-mats" ihop, som fått namnet "The Cas-sels". Trots att orkestermedlemmarna aldrig tidigare spelat tillsammans, har de lyckats träna in ett 50-tal låtar på sin sepertoar. ■

ÖSTANFLÄKT

I början av juni i år gästades F7 av en mycket ordensprydd herre, den 68-årige marskalken *Matjev Vasilevitj Zaharov* — chef för Sovjetunionens generalstab och förste vice försvarsminister. Marskalken

F 7

anlände med sin stab till F7 och mottogs på plattan av CE1 generalmajor *Norén* och C F7, överste *Barkman*. Efter att marskalken inspekterat ett hederskompani hälsade han på attackflottiljens chefer — samtalen skedde med hjälp av en rysk tolk. Efter intresserat studium av flygplanen på plattan och Drakens soloflyguppvisning åkte sällskapet till målområdet vid Vänerån, där raketer och bomber fälldes i en verkligt imponerande uppvisning. Ett flygplan från F11 lågfotograferade

Åskådarläktaren i 1100 km/tim och "porträtt" överlämnades till gästerna senare på kvällen. ■

VÄSTANFLÄKT

Den 21 juni fick F7 åter ett celeberrätt besök, då av den franske flygvapenchefen, general *Martin*. Förutom generalen bestod sällskapet av överstarna *J Fourcure*, *A Toulouse* och *F Boyer de Bouillane*. Dessutom av överstelöjtnant *A Roussel* samt kapten *F Gaillard*. Dessa anlände till F7 vid lunchdags och efter lunchen åkte sällskapet till en fältmässig bas, där de såg en division "Lansar" starta. Baschefen höll sedan en genomgång av ett klargöringslags organisation. Efter att divisionen åter landat studerade de franska officerarna hur klargöringslaget arbetade i ett värn. Efter en smärre "picknick" i gröngräset avreste de franska gästerna till SAAB. ■

SMÅ, SMÅ ORD AV . . .

Från Kungl Roslagens flygkår har några mycket korta och kärnfulla rader sänts till FV-Nytts redaktion — som genast vill hörsamma avsändarens vädjan att sprida större kännedom om denna utbildning i striltjänst.

Notisen har följande lydelse: • Examen vid 1965—1966 års furirskola för underbefäl i striltjänst förrättades vid F2 den 11 augusti av överste *H Neij*, FS. Kursetta blev *AUH Steen*, F8, kurstväva *B RK Eiderberg*, F8 och kurstrea *T A H Carlsson*, F12. ■

F 2

Manus inkomna till redaktionen men som tyvärr av utrymmesskäl ej kunnat publiceras kommer till nästa nr att prioriteras.

FV-sport

"Bollen är rund..."

Efter 22 års slit och sparkande om flygvapnets fotbollsmästerskap lyckades det i år äntligen för F9 att lägga beslag på "guldmedaljerna". Triumfen kom lämpligt till flottiljens och dess idrottsförenings 25 års-jubileum. En andra placering var flottiljens tidigare bästa boll-sparkarmerit.

□ Vägen till finalen nåddes via en 3—0-triumf hemma mot F1, 4—3 borta mot F21 samt 4—1 borta mot F4 (... vilka tidigare sensationellt efter förlängning "kvaddat" fjolårsvinnarna i en tuff förlängningsmatch med 5—4).

□ Finalen spelades på Ullevi i Göteborg inför en talrik publik och med festlig inramning. Motståndare i finalen var F16.

□ Efter en jämn inledning kunde — som det tyckes — F9 husera efter behag på F16:s planhalva och till slut vinna en komfortabel seger med 5—1. Ett hårt öde för F16, som för andra året i följd förlorade finalen... med fem baklängesmål.

□ Bakom F9:s segersvit har i år stått ett namnkunnigt lag. Genomgående bäst i turneringen har den allsvenska

Mästare i FV-fotbollen 1966 blev F9: Johnny Eriksson, Jan-Eric Carlqvist, Kjell Johansson, Claes Sjöstrand, Jan Mattiasson, Rolf Skarp, Harry Svensson, Benny Apell, Ulf Svensson, Rolf Davidsson och Christer Carlsson.

GAIS-högerinnern *Benny Apell* varit, som genom sin fina teknik och målfarlighet firat många triumfer. Bra understöd hade han av sin vingkamrat *Harry Svensson* från IFK Göteborg. Denna ving gladde gång på gång alla F9-supporters med att dyrka upp motståndarförsvaren — och bakom dessa har en homogen

spelande halvbackskedja behärskat mittfältet.

□ Och som ett värdecken på uppnådd värdighet som mästare på att "trilla bollen" inom flygvapnet erhöLL segrande F9-laget ur överste *Ulf Cappelen-Smiths* hand var sin välförtjänta segerplakett. ■